

HUMÁNNÍ GEOGRAFIE

Cvičení 5

Mgr. Michaela Kousalová

Reakce na protokoly

- nepoužívejte Wikipedii jako primární zdroj
- nedáváme feedback na opravy před deadlinem, tzn. neposílejte nám je na mail!
- dávejte pozor na rozsah (velikost písma, řádkování, délky odstavců)
- citace v textu **odděluje vaše myšlenky od myšlenek jiných!**

Přerod od venkovského k městskému způsobu života a proměnu forem sociálního života týkající se ekonomických i mezilidských vztahů a politické moci pak popsal na konci 19. století Ferdinand Tönnies ve své knize Pospolitost a společnost. A zatímco pro pospolitost (Gemeinschaft) je typická blízkost vztahů, známost členů dané skupiny či zvyky, společnost (Gesellschaft) na druhou stranu představuje spíše arbitrární uskupení, kde převažují formální vztahy a racionalita. Rozvoj industriálních měst tak podle Tönniese ničil pospolitost právě tím, že jedince navzájem odcizoval (FERENČUHOVÁ 2013). A ačkoliv Tönniesovu práci interpretovali autoři odlišně, někteří odvozovali to, že město je prostředím anonymním a ruší emocionální a blízké vztahy (TONKISS 2005; FLANAGAN 1993). Anonymita v městech dnešní doby nicméně nabývá práva nebýt ve veřejném prostoru oslovován a jakkoli vyrušován. Jedním ze základních prvků městské anonymity je ale i lidská mobilita, která prostor neustále obměňuje a poskytuje tak podmínky pro jeho desocializaci. Ale i přes to může každodenní mobilita vést k opakujícím se setkáním, která anonymitu města snižují, přičemž za takové situace lze považovat například setkávání s bezdomovci či žebráky, kteří se vyskytují na stejných místech (POSPĚCH 2013).

URBANIZACE

- DISKUSE VE SKUPINKÁCH

POMOCNÉ OTÁZKY

- Existuje podle vás v prostředí ČR patrný rozdíl mezi městským a venkovským způsobem života?
 - A jak vůbec tyto způsoby života definovat?
- Kde a v čem se stále tyto způsoby života nejvíce projevují?
- V jakých oblastech došlo k největšímu sblížení venkovského a městského života?
 - Jaké faktory to ovlivňují?
- Je v ČR/SK stále nutné rozlišovat mezi městem a venkovem? Proč?
- Lze rozlišit jiné formy/podoby venkova/města?
- Jaké trendy podle vás aktuálně nejvíce podporují urbanizaci?

A nyní k suburbanizaci

- ???
- pozitivní/negativní aspekty suburbanizace
- jestliže byste byli starosty/tkami, podporovali byste proces suburbanizace ve vaší obci?

Zadání cvičení 5

- Na základě dat z Databáze demografických údajů za obce ČR (<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>) v rámci libovolně vybraného okresu **identifikujte 5 obcí** s nejvyšším relativním/absolutním přírůstkem obyvatel **mezi roky 1995 a 2023**.
 1. Je tento přírůstek sycen spíše přirozenou měnou či stěhováním?
 2. Lze přírůstek alespoň částečně zdůvodnit jako důsledek suburbanizačních procesů?
 3. Pokud ano, jaké město je nejpravděpodobnějším zdrojem suburbánní migrace?
 4. Lze při pohledu na letecký snímek identifikovat známky nové suburbánní

Postup

- Vyberte si okres (nevybírejte městské okresy typu Brno-město, Plzeň-město apod.)
- Pomocí dat z ČSÚ (viz odkaz) vyhledáte 5 obcí s **nejvyšším absolutním přírůstkem** obyvatel (porovnáváte rok 2023 s rokem 1995) → tabulka 1
- Pomocí dat z ČSÚ (viz odkaz) vyhledáte 5 obcí s **nejvyšším relativním přírůstkem** obyvatel (porovnáváte rok 2023 s rokem 1995) → tabulka 2
- Pro 5 obcí s **nejvyšším relativním přírůstkem** zjistíte přirozený přírůstek a migrační přírůstek po letech (1995, 1996, ... 2023) → tabulka 3
- S obcemi chybějícími/přebývajícími mezi roky 2023/1995 nepracujte
- **Okomentuje situaci ve vybraných obcích (půl strany) + odpovězte na předchozí otázky (půl strany)**

Tab. 1 a 2
data pro rok 2023 a 1995

Tab. 3
roky 1995, 1996, ... 2023

Rok	Číslo obce	Název obce	Vznik	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Územní změna 1	Stav 31.12.	Územní změna 2
1971	584304	Bavory	-	340	8	9	12	11	-1	1	-	-	340	-
1972	584304	Bavory	-	340	13	2	7	9	11	-2	9	-	349	-
1973	584304	Bavory	-	349	15	2	11	8	13	3	16	-	365	-
1974	584304	Bavory	-	365	8	3	16	13	5	3	8	-	373	-
1975	584304	Bavory	-	373	10	3	9	17	7	-8	-1	-	372	-
1976	584304	Bavory	-	372	6	3	11	17	3	-6	-3	-	369	-
1977	584304	Bavory	-	369	7	3	16	17	4	-1	3	-	372	-
1978	584304	Bavory	-	372	14	5	7	14	9	-7	2	-	374	-
1979	584304	Bavory	-	374	10	2	12	18	8	-6	2	-	376	-
1980	584304	Bavory	-	376	5	2	9	2	3	7	10	-386	-	-
1991	584304	Bavory	385	385	1	3	9	3	-2	6	4	-	389	-
1992	584304	Bavory	-	389	11	4	8	23	7	-15	-8	-	381	-
1993	584304	Bavory	-	381	7	1	6	8	6	-2	4	-	385	-
1994	584304	Bavory	-	385	4	1	5	1	3	4	7	-	392	-
1995	584304	Bavory	-	392	4	4	5	15	-	-10	-10	-	382	-
2002	584304	Bavory	-	397	3	3	9	6	-	3	3	-	400	-
2008	584304	Bavory	-	401	1	1	13	15	-	-2	-2	-	399	-
2010	584304	Bavory	-	403	2	2	10	5	-	5	5	-	408	-
2017	584304	Bavory	-	401	4	4	-	6	-	-6	-6	-	395	-
2020	584304	Bavory	-	407	3	3	12	8	-	4	4	-	411	-
2003	584321	Boleradice	-	862	6	6	7	2	-	5	5	-	867	-

Tabulka 1 a 2

Název obce	Rok		Absolutní přírůstek
	1995	2023	
Obec 1	400	800	400
Obec 2	6500	7200	700
Obec 3
Obec 4
Obec 5

Název obce	Rok		Relativní přírůstek (%)
	1995	2023	
Obec 1	400	800	100
Obec 2	6500	7200	11
Obec 3
Obec 4
Obec 5

Zadání cvičení 5

- **Cvičení bude obsahovat:**

- zadání
- vypracování se **třemi tabulkami** + obecnější komentář k datům (půl strany textu)
 - všimněte si samotných obcí (z jakého důvodu je nejvyšší přírůstek právě v těchto obcích), ročních disparit (zejména v tabulce 3), bude-li se vyskytovat významný rozdíl mezi obcemi s absolutním/relativním přírůstkem, zamyslete se, proč tomu tak může být
 - pokud bude sledovatelná suburbánní zástavba na ortofoto, **doplnit snímkem**
- závěr (půl strany textu), v němž budete **odpovídat na otázky ze zadání**
- zdroje

- deadline: **6. 11. v 23:59**
- příští hodinu budou výsledky prezentovat tři z vás!

A poslední info...

Geografický ústav PrF MU vytvořil(a) událost.

21. říjen v 12:58 ·

So, 23. 11. v 3:00

GeoVolej 2024

Tělocvična Pod Hradem
Lenka, Marie a 6 přátel

Zajímá mě to

Díky za pozornost!